

VUOSIKERTOMUS 2013

METSÄOSAAMISEN UUSI AIKA.

SISÄLTÖ

- 3 Tornator lyhyesti
- 4 Visio, arvot, strategia
- 6 Toimitusjohtajan katsaus
- 8 Taloudellinen katsaus
- 10 Vuoden 2013 varrelta
- 12 Toimintaympäristö
- 14 Liiketoimintakatsaus
- 16 Ympäristö- ja yritysvastuu
- 19 TornaApps-toiminnanohjausjärjestelmä
- 20 Tytäryhtiöt
- 21 Henkilöstö
- 22 Hallinto
- 25 Hallitus
- 26 Johtoryhmä
- 30 Tilinpäätös

METSÄOSAAMISEN UUSI AIKA.

Tornator Oyj on Suomen kolmanneksi suurin metsänomistaja noin 600 000 hehtaarin metsäomaisuudellaan. Tornator Oyj kuuluu Tornator Timberland -konserniin. Suomessa sijaitsevien metsien lisäksi Tornator Timberland -konserni omistaa lähes 40 000 hehtaaria metsiä Virossa ja Romaniassa.

Tornatorin palveluksessa on noin 200 henkilöä, pääosin Suomessa. Konsernin liikevaihto on reilut 80 miljoonaa euroa ja taseen koko noin 1,1 miljardia euroa.

Yhtiön pääliiketoimintana on puun tuottaminen ja hakkuuoikeuksien myynti. Yhtiö tarjoaa myös metsänhoitopalveluja, myy lomatontteja sekä ostaa metsätiloja. ■

VISIO

- | Tornator on kansainvälisesti arvostettu metsätalouden osaaja.

ARVOT

Tornatorin arvot ovat yhteishenki, muutoshakuisuus, tuloksellisuus ja vastuullisuus.

- | Yhteishenki – kyky ja tahto työskennellä yhdessä
- | Muutoshakuisuus – halu omaksua uusia toimintatapoja
- | Tuloksellisuus – toimiminen tulostavoitteiden mukaisesti
- | Vastuullisuus – vastuu työn laadusta, ympäristöstä ja suhteista sidosryhmiin

STRATEGIA

- | Tornator hyödyntää metsävaroja ja maaomaisuutta tehokkaasti kestävyysperiaatteita noudattaen.
- | Tornator hyödyntää henkilöresursseja ja osaamista täysimääräisesti metsäsijoittamisen asiantuntemusta syventäen.
- | Tornator laajentaa toimintaansa kansainvälisesti valittujen yhteistyökumppanien kanssa synergiaetuja hakien.

METSÄOSAAMISEN UUSI AIKA

Vuosi 2013 oli Tornatorille jälleen hyvä vuosi. Etenimme budjetin ja suunnitelmien mukaisesti ilman suurempia yllätyksiä liiketoiminnassamme.

Operatiivinen toiminta oli hyvää tasoa, ja hoidimme asiat täysin suunnitellulla tavalla. Eduskunnan ratifioima yhtiöveron lasku merkitsi tilinpäätökseemme huomattavaa metsän käyvän arvon nousua. Hienosti ja aikataulussa sujuneista kehittämishankkeista haluan mainita Fortumin puuntoimitusprosessit ja kestävyyskriteerien seurantarjestelmän kehittämisen. Raaka-ainetoimitukset Fortumin pyrolyysiöljytehtaalle pystyimme aloittamaan vuoden 2013 lopussa aikataulun mukaisesti.

Puumarkkinat toimivat vuonna 2013 tasaisesti ja hyvin. Puun kysyntä oli koko vuoden vilkasta ja tukkipuiden hinnat olivat hienoisessa nousussa. Myös kuitupuun menekki oli hyvä, ja puuta korjattiin tavoitteiden mukaisesti. Hyvän puun kysynnän mahdollisti nimenomaan havusellun kysynnän pysyminen Kiinassa erittäin hyvänä koko vuoden. Havusellun hintataso jopa nousi vuonna 2013. Myös sahatavaran tuottajat löysivät Aasiasta uusia asiakkaita.

Vuosi 2013 oli myös puunkorjuun kannalta erittäin hyvä. Alkutilven pakkaskelit mahdollistivat heikosti kantavien kohteiden hakkuut. Sen sijaan puutavararekkojen painouudistus (60 tn → 76 tn) aiheuttaa metsänomistajalle ja puuntuottajalle hankaluuksia: kaikki metsäautotiet ja sillat eivät kanna aiempaa suurempia painoja, ja monessa tapauksessa kustannukset maksaa puuntuottaja.

Tornator oli mukana laatimassa uusia hyvän metsänhoidon ohjeistoja, jotka perustuvat uuteen metsälakiin. Uusi metsälaki antaa metsänomistajille enemmän vapautta ja mahdollisuuksia viedä läpi erilaisia tavoitteita. Tornatorin toimintaan lakiuudistus ei vaikuta mainittavasti.

EU on laatimassa kestävyyskriteereitä osalle puuraaka-ainetta riippuen käyttökohteesta: biopolttoaineiden valmistukseen ne on määritelty, mutta sahaukseen tai massan tekoon käytettävälle raaka-aineelle ei ole. Kestävyyskriteerien seuranta on lähes mahdotonta, kun kaikki puutavaralajit otetaan kerralla talteen ostajan toimesta. Myyjän on mahdotonta tietää, mikä on raaka-aineen lopullinen käyttökohde.

Tuulivoiman kehitys on voimakasta maassamme tällä hetkellä. Valtion tukipolitiikka innostaa investoijia panemaan tuulivoimahankkeita alulle. Tornator on valtakunnassa merkittävä maanomistaja, ja meillä on yhteistyökumppaneiden kanssa hankekehityssopimuksia jo noin 100 tuulivoimalalle. Emme investoi varsinaiseen tuulivoiman rakentamiseen, vaan pysymme hankekehitystasolla. Haasteita tuulivoimassakin riittää, esimerkiksi puolustusvoimien tutkarajoitukset Itä-Suomessa. Maakuntakaavoittajien työ on saattanut mennä osin hukkaan, kun kaavoitusvaiheessa ei ole pystytty selvittämään tutkarajoituksia.

Hyvän tuloksen taustalla on yhtiön henkilöstö, joka on halunnut kehittää omaa osaamistaan metsän uuden ajan suuntaan. Kiitän henkilöstöä, asiakkaita ja muita sidosryhmiä vuodesta 2013. ■

Imatralla 6.2.2014

Arto J. Huurinainen
Toimitusjohtaja

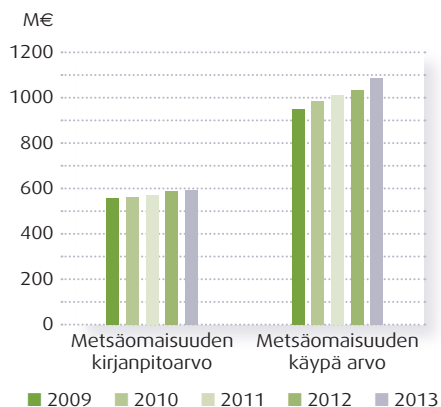

Tornatorin liikevaihto kasvoi noin 4,4 prosenttia edellisvuodesta ollen 86,7 miljoonaa euroa (82,9). Liikevoitto ilman metsän käyvän arvon muutosta oli 65,5 miljoonaa euroa (63,1) eli 75,6 prosenttia liikevaihdosta (76,1). Tornatorin operatiivinen nettotulos oli jälleen vahva 31,7 miljoonaa euroa (35,4) ilman käyvän arvon muutoseriä. Yhtiö maksoi omistajilleen osinkoa tilikaudella yhteensä 63 miljoonaa euroa (26).

Tornatorin operatiivinen toiminta sujui erinomaisesti, ja puun hyvä kysyntä sekä suotuisat korjuukelit johtivat yhtiön historian parhaaseen puun luovutusmäärään. Tornator aloitti puuraaka-aineen toimitukset Fortumin uudelle, Suomen ensimmäiselle pyrolyysitehtaalle Joensuussa. Metsänhoitotyöt toteutettiin suunnitellusti. Suomessa metsätilojen myynti jatkui hyvällä tasolla, tonttimarkkina oli edellisvuoden tapaan hiljainen. Virossa ostettiin metsämaata noin 5 000 hehtaaria.

Suomen yhtiöverokannan lasku 2014 alkaen merkitsi huomattavia kirjanpidollisia vaikutuksia metsän käyvän arvon osalta jo tilinpäätöksessä 31.12.2013. Alhaisemman verokannan johdosta metsän käyvän arvon laskennassa tulevaisuuden kassavirtoihin kohdistuu pienempi verorasite ja näin ollen Tornatorin Suomen metsien käypä arvo kasvoi noin 54 miljoonaa euroa. ■

Metsäomaisuuden arvostus

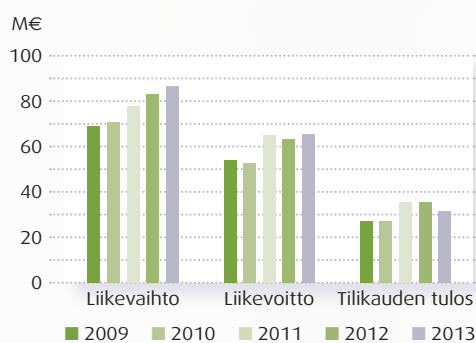
Avainluvut

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

	2009	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto (M€)	68,8	70,8	77,7	82,9	86,7
Liikevoitto (M€)	54,0	52,5	65,2	63,1	65,5
Liikevoitto (% liikevaihdosta)	78,4	74,2	83,8	76,1	75,6
Tilikauden tulos (M€)	27,3	27,3	35,7	35,4	31,7
Tilikauden tulos (% liikevaihdosta)	39,6	38,6	45,9	42,7	36,5
Henkilöstö keskimäärin (henkilöä)	201	193	197	211	216
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	6,5	6,2	7,4	7,1	7,1
Oman pääoman tuotto (%)	7,5	6,8	8,6	8,3	7,0
Omavaraisuusaste (%)	37,6	41,8	41,9	40,1	43,0

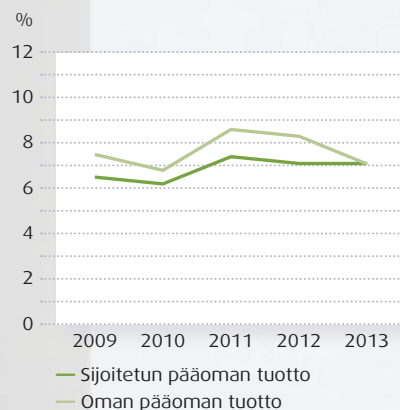
Liikevaihto, liikevoitto ja tilikauden tulos

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

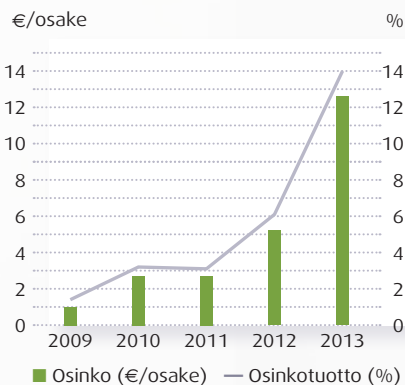

Pääoman tuotto

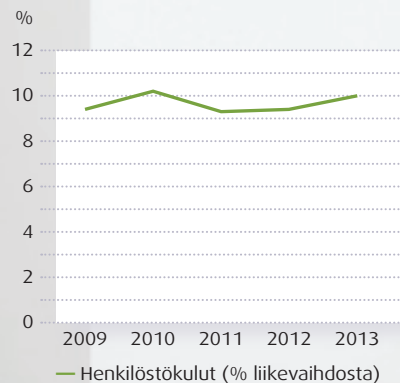
(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

Osinko ja osinkotuotto

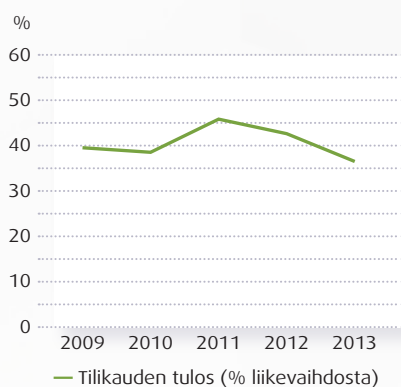

Henkilöstökulut

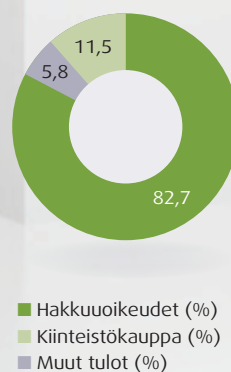

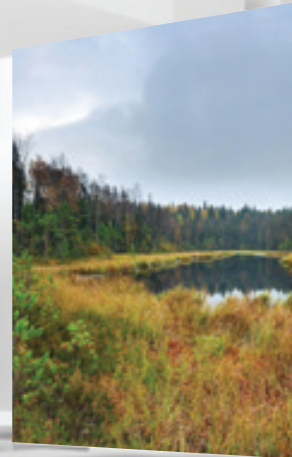
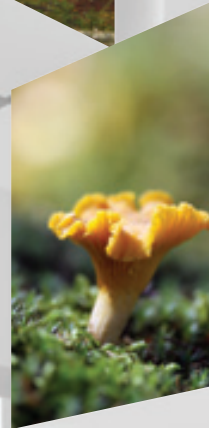
Tilikauden tulos

(Ilman käyvän arvon muutosten vaikutusta)

Liiketoiminnan kassavirrat 2013

Ympäristöasioissa onnistuminen on edellytys hyvän metsänhoidon toteuttamiselle ja metsien kestäväälle käytölle. Tornator hoitaa metsäomaisuuttaan hyvin: huolehdimme vesiensuojelusta, säästöpuiden jättämisestä, uhanalaisista eläin- ja kasvilajeista ja toimimme metsäsertifiointikriteerien mukaisesti.

7. helmikuuta

**Tornator Oyj julkaisi ensimmäisen tulostiedotteen-
sa Helsingin pörssin kautta.**

15. maaliskuuta

**Rantatontin ostaneet asiakkaat ovat tyytyväisiä Tor-
natorin palveluun.** Kyselyn tulosten mukaan asiakkaat
olivat tyytyväisiä tonttikauppojen sujuvuuteen ja asian-
tuntevaan palveluun. Tietoa rantatonteista haetaan eni-
ten internetistä. Tonteista saatu mielikuva vastasi asi-
akkaiden mukaan hyvin maastossa tehtyjä havaintoja.

18. maaliskuuta

Tornator Oyj:n yhtiökokous valitsi hallituksen. Tor-
nator Oyj:n varsinainen yhtiökokous 13.3.2013 myön-
si vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohta-
jalle tilikaudelta 2012. Yhtiön hallitukseen valittiin Mikko
Koivusalo, Erkki Ryyänen, Jyrki Tammivuori, Esko Torsti
ja Elina Tourunen.

30. huhtikuuta

**Bitcomp Oy toimitti Tornatorille puuraaka-aineen
alkuperätiedon hallintajärjestelmän,** jolla pystytään
jäljittämään materiaalin alkuperä EU-säännösten mu-
kaisesti. Tornatorilla on järjestelmän myötä kattava tie-
to puutavaran varastojen sijainnista ja määristä.

2. toukokuuta

**Tornator Oyj ja Etelä-Savon ELY-keskus sopivat yh-
teensä 94 hehtaaria kattavista uusista suojelualueis-
ta** kuudella eri kohteella. Alueilla suojellaan sekä metsien
monimuotoisuutta että saimaannorppaa. Suojelualueista
53 hehtaaria jää yhtiön omistukseen yksityisinä luonnon-
suojelualueina ja 41 hehtaaria siirtyi kiinteistökaupalla val-
tion omistukseen.

8. toukokuuta

**Tornator valitsi sopimuskumppanit Fortum-hankkee-
seen.** Bioöljyn raaka-aineena käytetään metsähaketta ja
muuta puubiomassaa.

17. kesäkuuta

TornaTalous ja TornaKiinteistöt otettiin käyttöön.
Sovelluksia käytetään kiinteistö-, sopimus- ja rakennus-
paikkatietojen ylläpitämiseen, budjetointiin, liikekirjan-
pitoon ja tulo- ja kustannusseurantaan. Käyttöön otetut
sovellukset täydentävät uuden TornaApps-toiminnan-
ohjausjärjestelmän toimivaksi kokonaisuudeksi.

4. heinäkuuta

Tornator Oyj toteutti yritys vastuuseen liittyvän **sidos-
ryhmäkyselyn.** Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa sidos-
ryhmien käsitystä Tornatorista ja sen vastuullisuudesta
sekä mitä vastuullisuuden eri osa-alueita sidosryhmäm-
me pitävät tärkeinä.

30. elokuuta

**Tornator Oyj uudisti tonttimarkkinointipalvelunsa osa-
na toiminnanohjausjärjestelmän kokonaisuudistusta.**
Kesämökkintonttia etsivä voi hakea haluamiaan kohtei-
ta mm. hinnan tai kunnan mukaan tai kartalta lähesty-
mällä. Asiakas saa palvelusta kattavat tiedot kaikista
myynnissä olevista kohteista.

2. syyskuuta

**Tornator yhdisti luonnonhoidon ja metsänhoidon
Muukonsaareissa.** Yhtiö on tehnyt suunnitteluvaiheessa
runsaasti yhteistyötä mm. Metsähallituksen luontopalve-
luiden ja Metsäntutkimuslaitoksen kanssa. Lehmuksen
geenireservimetsän elinvoimaisuuden ylläpitämisen nä-
kökulmasta metsänhoidolliset toimet ovat myös tarpeen.

28. lokakuuta

Metsäyhtiö Tornatorin ylimääräinen yhtiökokous päätti
hallituksen esityksen mukaisesti maksaa **40 miljoonan
euron lisäosingon** 31.12.2012 vahvistetun tilinpäätök-
sen perusteella.

19. marraskuuta

Eino-myrsky ei aiheuttanut merkittävää tuhoa Torna-
torin metsissä. Arvio kaatuneiden tai katkenneiden pui-
den määrästä on alle 30 000 kuutiometriä, josta suurin
osa Savonlinnan suunnalla.

19. joulukuuta

Tornator Oyj ja ruotsalainen tuulivoimayhtiö O2
allekirjoittivat puitesopimuksen noin 100 tuulivoimalan
suunnittelemiseksi ja rakentamiseksi Tornatorin maa-
alueille.

Maailmantalouden hidas kasvu jatkui ja oli vuonna 2013 noin 2,4 prosenttia. Euroalueen ja EU:n talouskasvu pysähtyi. Maailmantaloudessa kasvun painopiste oli edelleen kehittyvissä talouksissa, vaikka niissäkin kasvu hidastui.

Suomen kokonaistuotannon ennustetaan laskeneen lähes prosentilla vuonna 2013. Kasvun rakenteen odotetaan kuitenkin monipuolistuvan, ja viennin noususta oli jo merkkejä vuoden lopulla. Keskimääräinen inflaatio oli 1,5 % vuonna 2013.

Suomen tavaraviennin kokonaisarvo kasvoi vuoden 2013 lokakuussa 3 prosenttia lähes 5,2 miljardiin euroon. Viennin kuukausiarvo oli tätä suurempi viimeksi maaliskuussa 2012. Viennin tärkeimpiä kasvualoja olivat öljytuotteet, kuljetusvälineet, mekaaninen metsäteollisuus ja paperimassa.

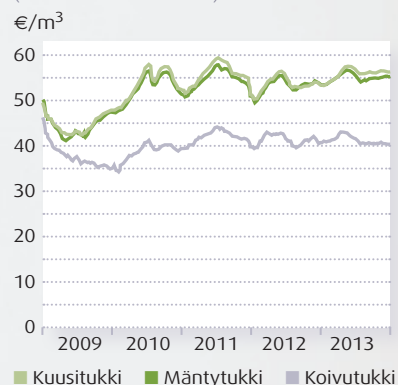
Vaikka Suomen talous on euroalueen vahvimpia tällä hetkellä, se on myös avoimuudesta johtuen yksi haavoittuvimmista. Suomen kokonaistuotannon muutokset ovat suuria ja useimmiten niiden taustalla on ulkomaankauppaan liittyviä tekijöitä.

Puun kantohintakehitys tasaista

Puun kantohinnat pysyivät vakaina; tukkipuun kantohinta oli lievässä nousussa, kuitupuun pysyi ennallaan. Puun hintaan vaikuttivat markkinatilanteen lisäksi hakkuukohteen puumäärä, puun laatu, runkojen koko, hakkuutapa, metsäkuljetusmatka, maasto ja korjuuajankohta. Hakkuumahdollisuuksista jää vuosittain lähes neljännes käyttämättä, koska puuta ei saada markkinoille.

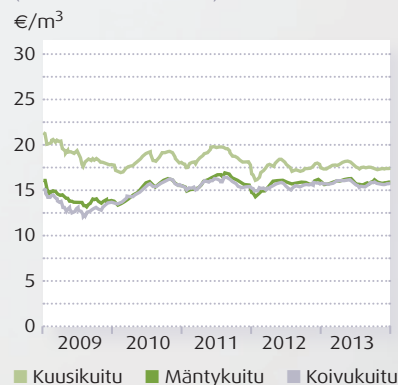
Tukkipuun kantohinnat Suomessa

(4 viikon liukuva keskiarvo)

Kuitupuun kantohinnat Suomessa

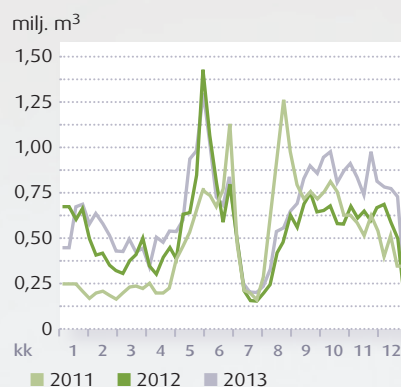
(4 viikon liukuva keskiarvo)

Puun ostomäärät yksityismetsistä

(Metsäteollisuus ry:n jäsenet)

(Kattaa 83 % kaikista puukaupoista Suomessa)

(Lähde: Metsäntutkimuslaitos)

Metsäteollisuus ry:n jäsenyrietykset ostivat puuta yksityismetsistä kaikkiaan 33 miljoonaa kuutiometriä, 10 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tukkien ostomäärä kasvoi 26 ja kuitupuun 12 prosenttia edellisvuodesta. Tukkeja ostettiin yhteensä 15,1 ja kuitupuuta 17,1 miljoonaa kuutiometriä.

Metsälain ja metsätuholain uudistukset voimaan 2014 alussa

Tornator seurasi tiiviisti metsäalan lakiuudistusprosesseja. Vuoden 2014 alusta voimaan tulevan metsälain uudistuksella pyritään lisäämään metsänomistajan päättäväisyyttä oman metsäomaisuutensa hoidossa samalla turvaten metsätalouden kestävyys. Uudessa laissa säilytetään metsien uudistamisvelvollisuus, lisätään leimikon suunnittelijan vastuuta, mahdollistetaan erikäs rakenteisen metsän kasvatusta sekä turvataan muutamia uusia metsäelinympäristöjä. Uusi laki ei kuitenkaan merkittävästi muuta Tornatorin nykyisiä käytäntöjä.

Metsätuholakiuudistuksen tavoitteena on vastata muuttuviin luonnonolosuhteisiin sekä turvata talousmetsien hyvä terveydentila. Uudessa laissa on tarkennettu määritelmiä ja aikarajoja koskien puutavaran kesäaikaista varastointia sekä vahingoittuneiden puiden jättämistä metsiin.

Bioenergia päivän sana

Alan voimakasta kasvua tukevat vallitsevat megatrendit kuten ilmastonmuutos, energian kulutuksen kasvu sekä kansainväliset päästöjen vähennystavoitteet. Painetta uusiutuvan energian käytön lisäämiseen tulee myös Euroopan unionin suunnalta. Se tarkoittaa panostuksia ennen muuta metsäbioenergiaan, tuuli- ja vesivoimaan sekä muihin biovaihtoehtoihin. Biopohjaisille tuotteille on jatkossa yhä enemmän kysyntää, sillä niillä korvataan uusiutumattomia ja fossiilisia raaka-aineista valmistettuja tuotteita.

Tornator aikoo jatkossakin olla mukana kehityksessä. Mitä paremmin tässä onnistumme, sitä paremmat ovat tulevaisuudennäkymämme.

Osaavien metsäalan työntekijöiden saaminen haasteellista

Metsäsektori työllistää noin 160 000 henkeä. Metsätalouden työvoimatarve kasvaa: alaa on tehtävä houkuttelevammaksi, sillä uutta työvoimaa tarvitaan keskimäärin 1120–1360 henkilöä vuodessa.

Metsätöiden koneellistuminen on yleisesti vähentänyt metsureiden kysyntää. Tämän hetken tilanne henkilöresurssien osalta Tornatorissa on hyvä, mutta erityisesti metsänviljelytöihin tarvitaan lisää koneenkuljettajia.

Myrskytuhoja vähemmän – hyönteistuhoriskit kasvussa

Myrskyt eivät aiheuttaneet merkittävää tuhoa Tornatorin metsissä, ja kaatuneet puut pyritään korjaamaan normaalin puunkorjuun yhteydessä. Myrskystä kaatuneet, korjaamatta jääneet puut aiheuttavat ympäröiville metsille hyönteistuhoriskin. Esimerkiksi kirjanpainaajat pystyvät massaesiintymisen aikana tappamaan eläviä kuusia.

Tornator seuraa aktiivisesti talousmetsiään myös mahdollisten metsätuhojen suhteen. Yhtiön metsissä on havaittu aiempaa enemmän merkkejä kirjanpainaajien ja ytimennävertäjien aiheuttamista hyönteistuhouista, joiden torjuntaan on ryhdytty tarvittaessa nopeasti. Esimerkiksi Kaakkois-Suomessa on tehty sanitaatiohakkuita. Kirjanpainaajia on pyydystetty myös feromonipyydyksiin populaation suuruuden selvittämiseksi. ■

Tornatorin vuosi sujui vakaasti: pitkäaikaiset sopimukset tasasivat markkina- ja menekinvaihteluita. Paperin kysynnän alamäki ei ole vaikuttanut merkittävästi Tornatorin toimituksiin.

Tornatorin liikevaihto oli 86,7 miljoonaa euroa (82,9). Konsernin puun luovutus oli kaikkiaan noin 2,8 miljoonaa kuutiometriä (2,6), 76,6 miljoonaa euroa (73,4). Maanmyyntitulojen osuus oli 9,3 miljoonaa euroa (9,2).

Tornatorin ydinliiketoimintaa on puuraaka-aineen myynti metsäteollisuudelle. Bioenergiasektorille myytävän osuuden uskotaan kasvavan 10–20 prosenttiin yhtiön koko puunmyyntivolyymista.

Pitkän aikavälin tuottavuutta optimoitiin

Tornatorin tavoitteena on optimoida pitkän aikavälin tuottavuus. Tämä varmistetaan oikea-aikaisilla metsänhoitotoilla ja luovuttamalla puuta tasaisesti kestävän hakkuusuunnitteen mukaisesti. Tornatorin Suomen metsien hakkuumäärät perustuvat 2,4 miljoonan kuutiometrin hakkuusuunnitteeseen.

Puuston kasvu on vuodessa 2,7 miljoonaa kuutiometriä, joten puuvaranto kasvaa vuosittain. Tornatorilla on metsäomaisuutta Suomessa noin 600 000 hehtaaria, Virossa noin 25 000 hehtaaria ja Romaniassa noin 12 000 hehtaaria.

Tornatorin metsävaroja laserkeilattiin

Lentokoneesta tehtävä metsävarojen laserkeilaus yleistyi myös Tornatorin metsissä. Menetelmän avulla saadaan tieto metsien hoidon tarpeesta. Tietojen perusteella tuotetaan leimikkoaihoita, jotka tarkastetaan maastokäynnillä ennen toimeksiantoja. Keilaustiedot suuntaavat leimikon suunnittelua alueille, joissa hakkuut ovat ajankohtaisia. Yhteistyöhankeina laserkeilausten yksikkökustannukset ovat kohtuullisia.

Uusi laskentajärjestelmä metsävarojen hallintaan

Tornatorissa siirryttiin käyttämään SIMO-laskentajärjestelmää puustotietojen ajantasaistukseen ja hakkuumahdollisuuksien optimointiin. SIMO-järjestelmän avulla pystytään entistä tarkemmin laskemaan puuston vuotuinen kasvu ja päivittämään kuviotiedot ajan tasalle. Lisäksi järjestelmällä pystytään laskemaan erilaisia vaihtoehtoisia suunnittelulaskelmia seuraaville 30 vuodelle ja optimoimaan tulevan 10-vuotiskauden hakkuumahdollisuuksia siten, että voidaan varmistua metsävarojen käytön kestävydestä pitkällä aikavälillä.

Tornatorin metsämaasta käsitellään hakkuin vuosittain noin 4 prosenttia. Suunnittelujärjestelmän tehtävänä on ehdottaa, millä hehtaareilla metsää kannattaa käsitellä minäkin vuonna. Järjestelmä laskee taloudellisen optimin annettujen rajoitteiden mukaisesti. Tuloksena saadaan kuviokohtaisista hakkuuehdotuksista koostuva koko yhtiön hakkuusuunnitteen mukainen suunnitelma seuraavaksi 10 vuodeksi.

Puuraaka-aineen alkuperätiedon hallintajärjestelmä otettiin käyttöön

Bitcomp Oy toimitti Tornatorille bioöljyn raaka-aineen alkuperätiedon hallintajärjestelmän, jolla pystytään jäljittämään raaka-aineen alkuperä EU-säännösten mukaisesti. Lisäksi Tornatorilla on järjestelmän myötä kattava tieto puuvarastojen sijainnista ja määristä.

Järjestelmän avulla ohjataan ja seurataan Tornatorin toimituksia Fortumin pyrolyysitehtaalle Joensuuhun. Kyseinen tehdas on ensimmäinen laatuaan maailmassa. Laitos tuottaa bioöljyä, jota käytetään lämpövoimaloiden polttoaineena. Bioöljyn suurin etu verrattuna fossiilisiin polttoöljyihin on sen kotimaisuus sekä merkittävästi pienemmät hiilidioksidipäästöt.

Myytävät tontit julkaistaan uudessa tontti-markkinointisovelluksessa, TornaMarketissa.

Kuvassa Iin Olhavan tilalle nouseva tuulivoimalapuisto. Vähintään kymmenen tuulivoimalan hankkeet edellyttävät erillistä ympäristövaikutusten arviointiprosessia.

Rantatonttikysynnässä suvantovaihe

Talouden matalasuhdanteesta johtuen rantatonttien myynti oli edelleen haasteellista. Myynti aleni huolimatta panostuksista internetmarkkinointiin ja TV-kampanjaan.

Edellisvuonna aloitettua, metsätilojen omistuksien keskittämiseen tähtäävää Pohjois-Suomen tilojen myyntiä jatkettiin ja jatketaan edelleen tulevana vuosina.

Tonttien ja Pohjois-Suomen metsätilojen lisäksi Tornator myi mm. maa-alueita kunnille virkistys- ja raaka-maatarkoituksiin sekä yhden kaivospiirialueen. Yhteensä maanmyyntituloja saatiin 9,3 miljoonaa euroa (9,2) ja kaupoista kirjautui myyntivoittoja 7,5 miljoonaa euroa (7,4). Maa-ainesten myynnistä sekä erilaisista vuokra- ja käyttöoikeussopimuksista saatiin tuottoja yhteensä 2,0 miljoonaa euroa (1,7).

Tuulivoimassa uusia mahdollisuuksia

Tornatorilla on useita voimassa olevia maanvuokrasopimuksia tuulivoimayhtiöiden kanssa. Ensimmäiset tuulivoimalat yhtiön maille ovat nousseet Iin Olhavan tilalle. Tavoitteena on saada tuulivoiman vuokratuloista merkittävää liiketoimintaa vuoteen 2020 mennessä.

Omiin metsäautoteihin investoitiin

Tornator investoi omiin metsäautoteihin vuositasolla noin 2 miljoonaa euroa, mikä on hakkuumääriin suhteutettuna merkittävästi enemmän kuin yksityismetsissä keskimäärin. Tämä mahdollistaa ympärivuotisen puunkorjuun ja -kuljetuksen. Yhtiöllä on riittävä metsätieverkosto ja pääpaino on olemassa olevan metsätieverkon perusparantamisessa ja kunnostuksessa. ■

Tornatorin ympäristöhoidon tavoitteena on toimia vastuullisesti kestävän metsätalouden periaatteita noudattaen ja turvata monimuotoisuus yhtiön metsissä. Vuonna 2013 yhtiö toteutti vastuullisuusaiheisen sidosryhmäkyselyn, jonka vastausten perusteella yhtiö on onnistunut tavoitteissaan hyvin.

Tornatorin Suomessa sijaitsevat metsät on sertifioitu PEFC-standardin (Programme for the Endorsement of Forest Certification) mukaisesti. Yhtiö oli kertomusvuonna mukana standardin kriteerien uudistustyössä. Uudistuneet kriteerit otetaan käyttöön vuoden 2015 alusta.

Talousmetsien luonnonhoidolla lisää lahoppua uhanalaisille lajeille

Tornatorin hakkuualoille jätetään sertifiointikriteerien mukaisesti säästöpuita. Niiden myötä talousmetsiin saadaan syntymään lahoppua, jolla on selkeä yhteys luonnon monimuotoisuuteen. Säästöpuut tarjoavat elinympäristön monille kolopesijöille sekä lahoppuusta riippuvaisille hyönteis- ja sienilajeille. Säästöpuustoa keskittämällä mahdollistetaan myös lahoppukeskittymien syntyminen.

Osa näistä säästöpuuryhmistä poltetaan. Yhtiö teki kuluneena vuonna aiempaa enemmän tällaisia luonnonhoidollisia kulutuksia ja pyrkii niiden avulla luomaan metsiin harvinaistuneita paloelinympäristöjä. Palaneesta puusta riippuvaiset lajit, kuten monet kovakuoriaiset, tarvitsevat hiiltynyttä puuta ja kariketta.

Luonnonhoidon menetelmät näkyvät talousmetsissä

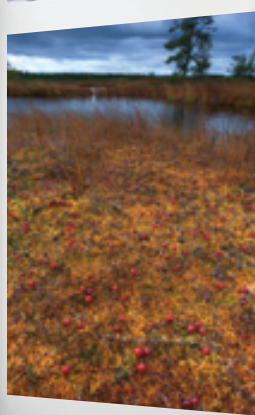
Tornator seuraa talousmetsien luonnonhoidon onnistumista yhtiön uudistusaloilla. Edellisvuosien tapaan Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio teki vuonna 2013 luonnonhoidon laadun arvioinnin 75 satunnaisesti valitulle uudistusosalalle. Arvioinnissa seurataan monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden säilymistä. Pitkäjänteisellä seurannalla voidaan tunnistaa vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä arvioida valittujen ratkaisujen vaikutusta Tornatorin ja sen yhteistyökumppaneiden toimintaan.

Tulosten mukaan Tornator on edelleen pystynyt parantamaan leimikon suunnittelua arvokkaiden elinympäristöjen säilyttämiseksi metsätalouden rinnalla. Erityisesti metsälain turvaamat elinympäristöt on huomioitu onnistuneesti. Edellisvuoden runsassateinen kesä korosti vesiensuojelun tärkeyttä. Tärkeimmät toimenpiteet, kuten pienvesistöjen varsille jätettävät suojakaistat, olivat kasvaneesta vaatimustasosta huolimatta valtaosin kunnossa.

Metsänhoitosuosituksat uudistuvat

Kertomusvuonna Tornator oli mukana uudistamassa Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion hyvän metsänhoidon suosituksia. Suositukset ovat kuvaus parhaista käytännöistä, joista metsänomistaja voi valita tavoitteidensa mukaisen tavan hoitaa metsiään.

Suosituksien uudistamisen taustalla on metsälain muutosten ohella myös ilmastonmuutos, jonka myötä kuivien ja paahteisten jaksojen sekä toisaalta ääri-ilmiöiden, kuten myrskyjen, ennakoidaan yleistyvän.

Tornator poltti vuonna 2013 aiempaa enemmän säästö-puuryhmiä. Metsän monimuotoisuuden kannalta tärkeät erikoislajit, kuten kovakuoriaiset, tarvitsevat kulotettua puuta.

Kirjanpainajat kuljettavat mukanaan puuhun sinistäjä-sieniä, jotka haittaavat veden ja ravinteiden kuljetusta aiheuttaen puutavaran pilaantumista.

Tornator jatkoi METSO-suojeluohjelman toteuttamista

METSO-suojeluohjelman tavoitteena on vapaaehtoisesti lisätä metsäisten suojelualueiden määrää ja turvata metsäluonnon monimuotoisuutta. Tornator on ollut aktiivisesti mukana ohjelman toteuttamisessa. Tornatorin esityksestä vuonna 2013 perustettiin yhtiön maille kuusi METSO-suojelualueita, joiden yhteispinta-ala on noin 131 hehtaaria. Kohteet ovat runsaslahopuustoisia kangasmetsiä, puustoisia korpia ja rämeitä sekä pienvesien lähimetsiä.

Muita suojelualueita, lähinnä maakuntakaavojen mukaisia luonnonsuojeluvarauksia, perustettiin 778 hehtaaria.

Vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa

Tornator toteutti yritys vastuuseen liittyvän sidosryhmäkyselyn toukokuussa 2013. Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa sidosryhmien käsityksiä Tornatorista ja sen vastuullisuudesta sekä mitä vastuullisuuden eri osa-alueita yhtiön sidosryhmät pitävät tärkeinä.

Vastaajat arvioivat Tornatoria asiantuntevaksi ja vastuulliseksi metsäalan toimijaksi, joka myös arvostaa pitkäaikaista kumppanuutta. Vastuullisen liiketoiminnan haasteina nähtiin pitkäjänteinen metsänhoito ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen.

Tornator kävi myös keskusteluja ympäristöjärjestöjen ja paikallisten sidosryhmien kanssa monimuotoisuuden turvaamisesta sekä metsien suojelusta. ■

Tornator on pystynyt edelleen parantamaan uudistushakkuiden suunnittelua elinympäristöjen säilyttämiseksi metsätalouden rinnalla. Erityisesti metsälain turvaamat elinympäristöt on turvattu onnistuneesti.

TORNAAPPS-TOIMINNAN-OHJAUSJÄRJESTELMÄ

TornaAppsin ensimmäiset osat valmistuivat jo vuonna 2008, jolloin otettiin käyttöön metsänhoitotöiden ohjaukseen tarkoitettu TornaToimeksiannot ja metsureiden puhelinsovellus TornaMobile. Viimeisimpinä osakokonaisuuksina valmistuivat vuonna 2013 TornaTalous ja TornaKiinteistöt sekä TornaVarastot. Nyt kaikki liiketoimintaan liittyvät sovellukset on uusittu selainpohjaisiksi sovelluksiksi ja yhteydet vanhoihin, yhtiön perustamisesta lähtien käytössä olleisiin sovelluksiin ja palvelimiin on katkaistu. Siinä mielessä historian lehti on kääntynyt.

Hanke onnistui tavoitteissaan; liiketoimintaan ei tullut missään vaiheessa katkoksia ja kaikki metsävara-, sopimus- ym. aineistot saatiin siirrettyä uuteen ympäristöön. Projektin aikana tehdyt teknologiset valinnat ja kehitystyö ovat osoittautuneet edistyksellisiksi. Uusia toiminnallisuuksia on nyt entistä helpompi liittää vanhaan runkoon ja ottaa käyttöön entistä nopeammilla aikatauluilla. Uutta järjestelmää on hyödynnetty pohjana myös Viroon ja Romaniaan tuleviin ratkaisuihin.

Vuonna 2014 panostetaan mm. toiminnan mittarointiin ja entistä monipuolisempaan raportointiin, jotta järjestelmästä saadaan täydet hyödyt irti tietojen analysoimiseksi sekä toiminnan ennakoitavuuden ja ohjaamisen parantamiseksi. Näin pystymme palvelemaan operatiivista liiketoimintaa arkipäivän tehtäviä helpottavilla ja päätöksentekoa tukevilla tietohallinnollisilla ratkaisuilla. ■

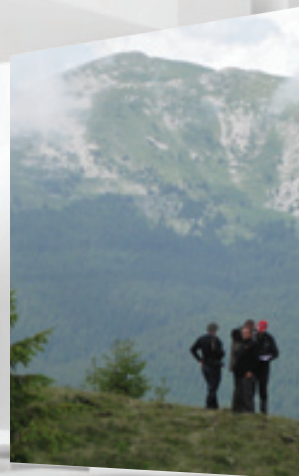
TYTÄRYHTIÖT

Tornator Eesti OÜ, Tornatorin Viron tytäryhtiö hankki vuonna 2013 noin 5 000 hehtaaria lisää metsää. Kaikkiaan metsiä on 25 000 hehtaaria. Yhtiön liikevaihto oli noin 1,5 miljoonaa euroa, kasvua yli 50 prosenttia edellisvuodesta. Tornator Eesti OÜ työllistää neljän omaan henkilöstöön kuuluvan lisäksi yhdeksän yrittäjää, jotka hoitavat paikallisesti metsäalueita.

Kehitysvauhti on ollut nopeaa ja paljon uutta on opittu. Myös Viron metsien hoidossa käytettävästä TornaAppsista on tulossa mainio työkalu etenkin suunnitteluun ja metsävarojen hallintaan.

Romaniassa SC Tornator SRL:n metsäpalvelutilojen määrä kasvoi kertomusvuonna 17 000 hehtaariin. Omia metsiä on 12 000 hehtaaria. Yhtiön liikevaihto oli noin 2,4 miljoonaa euroa, kasvua yli 20 prosenttia edellisvuodesta. Pystykaupan ohella myös oman korjuun määrä lisääntyi. Puuta myydään suurimmalta osin romanialaisille asiakkaille, mutta erikoisempia puutavaralajeja toimitetaan asiakkaille myös Itävaltaan ja Kiinaan asti.

Kehittämisen painopisteenä on ollut oman henkilöstön sekä puunkorjuupalveluja tarjoavien urakoitsijoiden työn tehokkuus ja toiminnan tuloksellisuus työturvallisuutta silmällä pitäen. Vuosi sujui ilman vakavia tapaturmia. ■

HENKILÖSTÖ

Liiketoiminnalle asetetut tavoitteet saavutetaan sitoutuneen henkilöstön vahvalla panoksella.

Konsernin palveluksessa vuonna 2013 oli keskimäärin 216 (211) henkilöä, joista Suomessa 177 (177), Virossa 4 (3) ja Romaniassa 35 (31) henkilöä. Oman henkilöstön lisäksi Tornator käytti metsäpalveluyrittäjiä etenkin niillä alueilla, joilla työvoiman saatavuus oli rajallista.

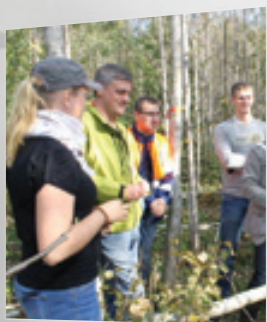
Vuonna 2013 emoyhtiöön palkattiin yhteensä 6 henkilöä, eläkkeelle siirtyi 6 henkilöä. Uusien tornatorilaisten joukossa olivat mm. kirjanpitopäällikkö, rahoituscontroller sekä tuulivoimaliiketoiminnan hankepäällikkö.

Valtaosa henkilöstöstä työskenteli metsänhoitotoisena; emoyhtiön palveluksessa oli vuoden lopussa 100 metsuria ja 70 toimihenkilöä. Tornator osti lisäksi kaikki metsänhoitotöihin kuten istutukseen, ojitukseen ja maanmuokkaukseen liittyvät konetyöt metsäpalveluyrittäjiltä. Ulkopuolisen työn osuus oli metsänviljelytöistä 46 (61) prosenttia ja kaikista taimikonhoitotöistä 29 (28) prosenttia. Tornatorilla oli kertomusvuonna 99 sopimusurakoitsijaa. Koneistutuksen osuus kaikesta istutuksesta oli noin 13 prosenttia.

Edellisvuoden tapaan yhtiöön tuli runsaasti harjoittelupaikkahakemuksia, joiden perusteella valittiin 13 henkilöä harjoittelujaksolle.

Yhtiön elokuussa valmistuneeseen työhyvinvointikyselyyn vastattiin aktiivisesti: vastausprosentti oli kaikkien aikojen paras, 71 prosenttia. Tulokset kertoivat tyytyväisyydestä esimiestyöskentelyyn ja parantuneeseen tiedonkulkuun. Vaikutusmahdollisuuksien koettiin lisääntyneen ja sitoutumisen yritykseen vahvistuneen. Myös tyytyväisyys omaan työhön oli lisääntynyt: tunnettiin itsenäisyyttä, vapautta ja joustavuutta. Huolestumista aiheuttivat yleinen taloudellinen epävarmuus, kiire ja ikääntyminen.

Metsäosaamisen uusi aika tarvitsee myös uusia osaajia. Tässä on haastetta koko metsäalalle – myös Tornatorille. ■

HALLINTO

Omistus ja yhtiö rakenne

Tornator Timberland -konserniin kuului vuonna 2013 Suomen emoyhtiön Tornator Oyj:n lisäksi Virossa Tornator Eesti OÜ ja Romaniassa SC Tornator SRL. Kaikki kolme yhtiötä omistavat metsää ja harjoittavat operatiivista metsätaloutta.

Tornator Oyj:n omistajat ovat suomalaisia, pääosin institutionaalisia sijoittajia. Yhtiössä on 12 osakkeenomistajaa.

Hallinnointiperiaatteet

Tornatorin hallinnosta vastaavat yhtiökokous, hallitus sekä toimitusjohtaja johtoryhmän avustuksella. Ulko- maisten tytäryhtiöiden hallitukset muodostuvat emoyhtiön johdon edustajista.

Yhtiökokous ja hallitus

Tornator Oyj:n yhtiökokous on konsernin ylin päättävä elin, joka päättää sille osakeyhtiölaissa säädettyistä asioista. Yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään toukokuussa yhtiön hallituksen määräämänä päivänä.

Hallitukseen kuuluu 4–7 varsinaista jäsentä, jotka yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan. Yhtiökokous valitsee myös jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Hallitus valvoo Tornatorin toimintaa ja johtamista sekä päättää merkittävistä yhtiön strategiaa, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevista asioista. Hallitus kokoontuu vähintään neljästi vuodessa. Vuonna 2013 hallitus kokoontui yhdeksän kertaa.

Valiokunnat

Tornatorissa toimii kaksi valiokuntaa. **Oversight Committee** tehtävänä on valvoa yhtiön ja osakkaan välisiä merkittäviä sopimuksia. Valiokunta toimii Tornatorin hallituksen alaisena. Hallitus valitsee valiokuntaan keskuudestaan kolme jäsentä vuodeksi kerrallaan. Valiokunta kokoontuu ja raportoi hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

Tornator Timberland -konserni 1.1.2014

12 osakkeenomistajaa

Tornator Oyj

Suomi 595 000 ha

SC Tornator SRL

Romania 12 000 ha

Tornator Eesti OÜ

Viro 25 000 ha

Tornator Oyj / osakkeenomistajat

%

Stora Enso Oyj	41,0
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	16,9
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	13,1
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera	6,3
OP-Eläkekassa	5,2
Muut osakkeenomistajat	17,5
Yhteensä	100,0

Lisäksi Tornatorin hallituksen alaisena toimii **palkitsemisvaliokunta**, johon hallitus valitsee keskuudestaan kaksi jäsentä vuodeksi kerrallaan ja joka kokoontuu ja raportoi hallitukselle tarvittaessa.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Tornatorin hallitus nimittää **toimitusjohtajan**. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön taloudellisesta tuloksesta ja liiketoimintojen sekä hallinnon järjestämisestä lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu antaa hallitukselle tietoa muun muassa yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja liiketoimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista. Toimitusjohtaja vastaa merkittävimpien asiakkuuksien hoidosta.

Toimitusjohtajan tukena toimii **johtoryhmä**. Johtoryhmään kuului vuonna 2013 kuusi jäsentä. Toimitusjohtaja toimii johtoryhmän puheenjohtajana. Johtoryhmän tehtävänä on hallituksen määrittelemän

strategian toteuttaminen käytännössä. Johtoryhmä kokoontuu noin kuukauden välein sekä aina tarvittaessa. Johtoryhmä pitää osan kokouksistaan operatiivisten metsätaloustiimien kanssa, mikä edistää tiedonkulkua johdon ja kentän välillä. Vuonna 2013 johtoryhmä kokoontui kahdeksan kertaa.

Operatiivinen toiminta

Suomessa operatiivinen toiminta on jaettu alueellisesti **kuuteen metsätaloustiimiin**. Tiimien tehtävänä on toteuttaa yhtiön johdon kanssa yhdessä asetettujen strategisten päämäärien mukaiset tehtävät omilla maantieteellisillä alueillaan.

Ulkomailla **paikallispäälliköt** (Country Managers) vastaavat operatiivisen toiminnan järjestämisestä ja raportoinnista emoyhtiöön.

Palkat ja palkkiot

Yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan vuosipalkkio ja kokouspalkkio. Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkkioista. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan kiinteä kuukausipalkka ja henkilökohtainen bonus. Johtoryhmä kuuluu lisäksi pitkän aikavälin rahapohjaisen kannustinjärjestelmän piiriin.

Tilintarkastajat

Yhtiökokous valitsee käytettävän tilintarkastusyhteisön vuodeksi kerrallaan. Tornatorin tilintarkastajana toimii Deloitte & Touche Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Vattulainen, joka on toiminut tehtävässä vuodesta 2011 lähtien.

Emoyhtiön tilintarkastajat vastaavat koko konsernin tilintarkastuksen suunnittelusta, koordinoinnista ja ohjauksesta. Tilintarkastussuunnitelma laaditaan vuosittain yhteistyössä konsernijohdon kanssa. Tilintarkastajat raportoivat emoyhtiön hallitukselle vähintään kahdesti vuodessa.

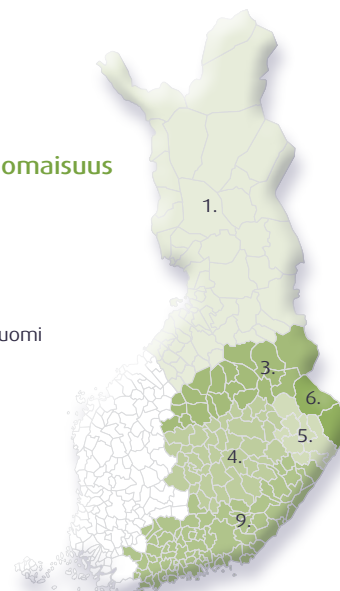
Riskienhallinta

Tornatorin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön pitkän aikavälin kannattava toiminta ja luoda mahdollisuuksia hallittuun riskinottoon valitun strategian puitteissa. Lähtökohtana on yhtiön kaikkien merkittävien riskien systemaattinen kartoitus ja analysointi, jotta yhtiö voi valita optimaaliset keinot riskien hallitsemiseksi. Hallitus määrittelee yrityksen riskienhallinnan strategian ja vastaa riskienhallinnan tulosten ja toimenpiteiden seurannasta sekä riskienhallintaprosessien toimivuuden arvioinnista vuosittain. Johtoryhmä vastaa riskienhallinnan strategian toteutuksesta ja riskien toteutumisen seurannasta sekä tarvittavista riskienhallintatoimenpiteistä.

Tornatorin metsäomaisuus Suomessa

Metsätaloustiimit

- 1. Pohjois-Suomi
- 3. Ylä-Savo
- 4. Kuopio
- 5. Joensuu
- 6. Lieksa
- 9. Saimaa

Tornatorin riskit on jaettu kolmeen pääluokkaan: strategiset riskit, operatiiviset riskit ja rahoitusriskit.

Strategiset riskit / Tornator myy pääosan hakkuoikeuksistaan yhdelle asiakkaalle. Tämä muodostaa riskikeskitymän, jonka hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Suomessa puun kysyntä on perinteisesti ylittänyt kotimaisen tarjonnan, mistä osoituksena on jo vuosia ollut merkittävä tuontipuun määrä. Yhtiö on myös luonut hyvät suhteet useisiin keskisuuriin puunjalostajiin ja viimeisimpänä energiasektorin toimijoihin. Konsernin liikevaihdosta noin 30 prosenttia tulee muilta kuin pääasiakkaalta.

Puun hinnan vaihtelu on yksi merkittävä riskitekijä Tornatorin tuloksen kannalta. Puun hinnan laskiessa Tornatorilla on tarvittaessa mahdollisuus hetkellisesti lisätä joko hakkuoikeuksien myyntimäärää ja/tai tonttien sekä metsäpalstojen myyntiä. Tavoitteena on kuitenkin noudattaa kestävää hakkuusuunnitetta ja näin pyrkiä optimoimaan vuotuisia kassavirtoja pitkällä aikavälillä.

Puuraaka-aineen määrän ja laadun riskiä hallitaan pitkän aikavälin metsävarojen käytön suunnittelulla ja hakkuiden suuntaamisella metsien rakenteen ja ikäluokkajakauman mukaisesti. Suunnittelun tueksi Tornator hankkii säännöllisin väliajoin puolueettoman tutkimuksen yhtiön metsien rakenteesta ja laatii siihen perustuvan pitkän aikavälin hakkuusuunnitteen (>30 vuotta). Metsäntutkimuslaitoksen tuorein metsien inventointi ja sen pohjalta laadittu hakkuulaskelma ovat vuodelta 2011.

Nykyisten sertifiointikriteerien muutokset tai uuden sertifiointijärjestelmän käyttöönotto voivat vaikuttaa metsien käyttömahdollisuuksia heikentävästi ja aiheuttaa Tornatorille tulonmenetyksiä, ellei menetyksien täysimääräisestä korvaamisesta ole sovittu.

Tornator seuraa vallitsevaa taloussuhdannetta suunnitellessaan tonttimyynnin volyyymiä. Tonttien myynnissä voidaan hyödyntää positiivista suhdannetta ja alhaista korkotasoa sekä yleistä kiinnostusta vapaa-ajan rakentamiseen. Suhdanteen heikentyminen saattaa vähentää lomarakennuspaikkojen kysyntää ja aiheuttaa väliaikaista tuottojen laskua.

Metsävarojen hyödyntämisessä ympäristöön kohdistuvia riskejä Tornator hallitsee ympäristölainsäädäntöä ja sertifiointikriteerejä noudattamalla. Riskit otetaan huomioon henkilöstön kouluttamisessa ja perehdyttämisessä sekä minimoidaan toiminnan hyvällä suunnittelulla ja toteuttamisen korkealla tasolla.

Riskinä voidaan pitää myös merkittäviä uusia lakisäädöksiä tai muita toimintaa rajoittavia tekijöitä. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on yhteistyö viranomaisten ja erilaisten järjestöjen kanssa sekä esimerkiksi maakuntakaavoitukseen osallistuminen. Tornator noudattaa avointa tiedotuspolitiikkaa, jossa korostuvat toiminnan kestävyys ja yhteiskuntavastuun toteuttaminen.

Ammattitaitoisen henkilöstön saaminen ja sitouttaminen on riski myös metsätaloudessa. Tornator on varautunut metsureiden eläköitymiseen sopimalla uusia yrittäjänsopimuksia ja lisäämällä koneellista työtä. Toimihenkilöiden osalta on tehty ennakoivaa rekrytointia, jotta eläköityvät ehtivät siirtää tietotaitonsa eteenpäin.

Tornatorin tavoitteena on jatkaa toiminnan laajentamista Suomen rajojen ulkopuolella maissa, joissa kasvumahdollisuudet todetaan kannattaviksi. Maantieteellinen laajentuminen on sekä positiivinen riskienhallintamenetelmä että riski. Laajenemisen riskiä hallitaan valitsemalla asiantuntevia kumppaneita ja luotettavia asiakkaita sekä tasapainottamalla pitkä- ja lyhytaikaisia puunmyyntisopimuksia.

Operatiiviset riskit / Sisäisiä liiketoimintariskejä Tornator hallitsee toimivilla ja tilintarkastajien hyväksymillä prosesseilla. Laajentuminen ulkomaille hajauttaa riskejä omaisuuden ja toiminnan osalta. Luonnonkatastrofit muodostavat riskin metsäomaisuudelle. Tornatorin osalta omistuksen koko ja toisaalta maantieteellinen laajuus toimivat luontaisena riskienhallintakeinona. Lisäksi yhtiöllä on Suomessa metsävakuutus, joka on mitoitettu kattamaan erittäin suuren katastrofin tuhoja. Ulkomaille Tornator ei ole katsonut kannattavaksi vakuuttaa omistamiaan metsiä, sillä kohdemaissa ei ole tällä hetkellä toimivia metsävakuutusmarkkinoita.

Tietotekniikan ja laitteiden huima kehittyminen on aiheuttanut haasteita pysyä kehityksen kärjen tuntu-massa. Työn ympärivuotinen luonne ja maasto-olosuhteet aiheuttavat omat haasteensa tiedon keruulle ja tallentamiselle. Tiedot ovat pysyneet turvassa; hyökkäyksiltä ja tietovuodoilta on välttytty.

Rahoitusriskit / Merkittävä lainapääoman osuus yhtiön taseessa muodostaa riskin, jonka hallintaan Tornator on erityisesti panostanut. Hyvät ja toimivat kanavat pääomamarkkinoille mahdollistavat lainojen onnistuneen uudelleenrahoituksen tulevaisuudessa. Yhtiö on hajauttanut varainhankintaan liittyviä riskejä laskemalla liikkeelle seitsemän vuoden joukkovelkakirjalainan viiden vuoden pankkilainan lisäksi.

Markkinakoron muutoksiin yhtiö on varautunut johdannaisopimuksilla. Korkosuojaus pienentää lainojen korkoriskiä ja samalla vähentää metsän käyvän arvon laskennassa käytetyn diskonttokoron vaihtelua, ja näin yhtiön arvon kehitys on ennustettavampaa. Likviditeetin hallinta perustuu ennakkomaksuihin ja ajantasaiseen kassasuunnitteluun. Käteisvarat on sijoitettu pankkitalletuksiin sekä lyhyen aikavälin likvideihin ja korkean luottoluokituksen korkorahastoihin.

Asiakasriskiä Tornator hallitsee myyntisopimuksiin perustuvilla ennakkomaksuilla. ■

HALLITUS

Esko Torsti

Mikko Koivusalo

Jyrki Tammivuori

Elina Tourunen

Erkki Ryynänen

Esko Torsti

s. 1964, valtiotieteiden lisensiaatti
Puheenjohtaja 2010–
jäsen 2003–2009
Ilmarinen, johtaja 2006–

Tausta:

Pohjola, sijoitusjohtaja
2001–2003 ja 2005–2006
Pohjola Omaisuudenhoito,
toimitusjohtaja 2003–2005
Ilmarinen, korkosijoitusjohtaja
1998–2001
Skandinaviska Enskilda Banken,
Suomen pääekonomisti
1996–1998

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Desentum Oy,
hallituksen puheenjohtaja
Fingrid Oy, hallituksen jäsen

Mikko Koivusalo

s. 1961, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja 2010–
jäsen 2006–2010
Varma, sijoitusjohtaja,
pääomamarkkinat 2005–

Tausta:

Varma, pääomasijoitusjohtaja
1997–2005

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Realia Group Oy, hallituksen jäsen

Jyrki Tammivuori

s. 1971, kauppatieteiden maisteri
jäsen 2012–
Stora Enso Oy, Acting CFO and
Group Treasurer 2013–

Tausta:

Stora Enso Oy, Senior Vice
President and Group Treasurer
2008–2013
Stora Enso Oy, Assistant Treasurer
2006–2008
Stora Enso Oy, Vice President Risk
Management/Treasury Desk
(London, UK) 2003–2006
Stora Enso Oy, Senior Manager/
Treasury (Brussels, Belgium)
2000–2003
M-Real Oy, Trading Manager
1999–2000
Sampo Bank Oy, Treasury Sales:
Assistant Vice President 1997–1999
Enso Oy, Treasury Officer
1995–1997

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Thiele Kaolin Company (USA),
hallituksen jäsen

Elina Tourunen

s. 1980, kauppatieteiden maisteri
jäsen 2011–
Etera, yritysrahoitusjohtaja 2010–

Tausta:

Etera, varainhoitaja 2009–2010
Ernst & Young Oy,
Transaction Advisory Services,
Manager 2005–2009

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Anvia Oy, hallintoneuvoston jäsen

Erkki Ryynänen

s. 1971, kauppatieteiden maisteri
jäsen 2010–
OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö,
toimitusjohtaja 2010–

Tausta:

OP-Eläkekassa ja OP-Eläkesäätiö,
sijoituspäällikkö 2009–2010
OPK Vakuutusyhteisöjen
sijoitukset, sijoituspäällikkö
2000–2009

Muiden hallitusten jäsenyydet:

Suomen Metsäsijoitus Oy,
hallituksen jäsen
Pohjola Varainhoito Oy,
hallituksen jäsen
Porasto Oy, hallituksen jäsen
Eläkesäätiöyhdistys,
hallituksen jäsen
Amplus Holding Oy,
hallituksen jäsen
Probus Holding Oy,
hallituksen jäsen

Varajäsenet

Jari Puhakka, Etera
Risto Autio, Varma
Jari Pussinen, Pohjola
Jari Suvanto, Stora Enso
Timo Kärkkäinen, Ilmarinen

JOHTORYHMÄ

Arto J. Huurinainen

s. 1950, metsänhoitaja
Toimitusjohtaja 2002–

Tausta:

Stora Enso Oyj, resurssi- ja hallintojohtaja 1997–2002
Enso Oy, aluejohtaja 1992–1996
Enso-Gutzeit Oy, sisäinen tarkastaja 1987–1991
Enso-Gutzeit Oy, hankintapäällikkö 1987
Plan Sell Oy, hankintapäällikkö 1982–1986
Metsähallitus, suunnittelu- ja kenttäpäällikkö 1974–1982

Henrik Nieminen

s. 1970, kauppatieteiden maisteri, EMBA
Talous- ja rahoitusjohtaja
Varatoimitusjohtaja 2007–

Tausta:

Tornator Oy, talous- ja rahoitusjohtaja 2002–2006
Stora Enso Ab, projektijohtaja 2001–2002
Stora Enso Financial Services SA, rahoitusjohtaja 2000–2001
Enso Oy, rahoituspäällikkö 1998–2000
Enso Oy, laskenta-analyttikko 1997–1998

Ari Karhapää

s. 1967, metsätalousinsinööri
Liiketoimintajohtaja 2012–

Tausta:

Metsänomistajien liitto P-K, johtaja 2009–2011
Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala, johtaja 2009–2011
Karjalan Metsätilat Oy LKV, toimitusjohtaja 2004–2009
Metsänhoitoyhdistys Raja-Karjala, johtaja 2004–2008
Metsänhoitoyhdistys Ylä-Karjala, johtaja 2002–2004

Antero Pasanen

s. 1951, metsänhoitaja
Metsänhoito- ja resurssipäällikkö 2005–

Tausta:

Tornator Oy, resurssipäällikkö 2002–2004
Stora Enso Oyj, resurssipäällikkö 2000–2002
Enso Oy, Stora Enso Oyj, hankintapäällikkö 1988–1999
Enso-Gutzeit Oy, hankintametsänhoitaja 1977–1987
Enso-Gutzeit Oy, mh-päällikön apulainen 1975–1977

Antero Luhtio

s. 1957, diplomi-insinööri
Maankäyttöpäällikkö 2011–

Tausta:

Metsähallitus, johtaja, Laatumaa-tulosalue 1998–2011
Metsähallitus, maankäyttöpäällikkö 1995–1998
Metsähallitus, maanmittausinsinööri 1990–1995
Maanmittauslaitos, apulaispiiri-insinööri 1988–1990
Maanmittauslaitos, maanmittausinsinööri 1983–1988

Tapio Suutarla

s. 1960, metsänhoitaja
Suunnittelu- ja kehitysjohtaja 2012–
Varatoimitusjohtaja 2002–

Tausta:

Tornator Oy, johtaja, suunnittelu ja metsäpalvelu 2002–2012
Stora Enso Oyj, suunnittelu- ja metsäpalvelupäällikkö 2000–2002
Enso Oy, hankintapäällikkö 1997–2000
Enso-Gutzeit Oy, projektipäällikkö 1994–1997
Tehdaspuu Oy, metsänhoitaja 1986–1994

Arto J. Huurinainen

/ Toimitusjohtaja

Ammattimaisella metsänomistuksella hyvä tulevaisuus

Yhtiön menestysankkurina tulee olemaan uuden osaamisen kehittäminen vastaamaan kilpailukyvn sekä asiakastarpeiden haasteisiin.

Puuraaka-aine-erien tuotteistuksella parannetaan markkinoitavuutta. Pohjoisen havumetsävyöhykkeen kuitu on sinänsä haluttu ja kilpailukykyinen tuote, mutta kilpailukyvn ylläpito vaatii puuntuottajalta tehokkaita tuotantomenetelmiä.

Ammattimaisella metsänomistuksella tulee olemaan hyvä tulevaisuus biotehtaiden ja perinteisen puunjalostuksen raaka-ainetoimittajana. ■

Ari Karhapää

/ Liiketoimintajohtaja

Vastuullinen metsätalous on monen tekijän summa

Metsätaloudessa pitkän aikavälin tulos syntyy kaikkien osatekijöiden huomioimisesta: toiminnan on oltava kustannustehokasta, metsänhoidollisesti tarkoituksenmukaista sekä asiakastarpeita vastaavaa.

Näen menestymisen edellytyksenä myös ympäristöhoidon osaamisen. Toimenpiteet sekä ympäristöarvojen huomioiminen on hoidettava laadukkaasti niin vesien suojelun, uhanalaisten lajien kuin ihmisten Tornatorista muodostaman mielikuvankin kannalta.

Omat metsurit ovat Tornatorille kilpailuetu. Ammattitaitoisten metsurien ansiosta pystymme säilyttämään korkean työn laadun ja tuottavuuden. ■

Antero Luhtio

/ Maankäyttöpäällikkö

Tuulivoimasta potentiaalinen kasvualue

Tornatorin uutena, kiinnostavana maankäyttömuotona on alueidemme soveltuvuus tuulivoiman tuotantoon. Tuulivoiman edistäminen vaatii myös maanomistajalta aktiivista roolia, muussa tapauksessa hankkeiden käynnistyminen ja sijoittaminen on sattumanvaraista, eikä asia ole omissa käsissä.

Tornator edistää tuulivoiman toteutumista yhtiön maille osallistumalla hankekehitykseen valikoitujen kumppaneiden kanssa. Hankekehityksessä kaavoituksen ja ympäristövaikutusten arvioinnin vetovastuu on Tornatorilla, kumppaniyritys hoitaa varsinaisen tuulivoimateknisen suunnittelun. Näin molempien yritysten osaaminen täydentää toisiaan.

Tarkoitus on kammata Tornatorin maa-alueet tarkkaan läpi, sillä tuulivoimassa näemme kannattavaa liiketoimintaa pitkälle tulevaisuuteen. ■

Henrik Nieminen

/ Talous- ja rahoitusjohtaja, varatoimitusjohtaja

Monipuolinen rahoitus mahdollistaa hallitun riskinoton

Tornatorin tavoite on olla joustava ja ketterä toimija, pyrkiä aktiivisesti etsimään kannattavan kasvun mahdollisuuksia ja olla valmis rohkeisiin liikkeisiin.

Kasvu ja hallittu riskinotto edellyttävät Tornatorilta liikkumavaraa rahoituksen suhteen. Yhtiön toimintahistoria on hyvä, ja optimistisessä visiossa näenkin mahdollisuuksia hyödyntää entistä laajemmin pääomamarkkinoita rahoitustarpeisiin. Uskon, että puun käytön ja asiakaskunnan monipuolistuminen tulee helpottamaan paremman luottoluokituksen saamista verrattuna nykyiseen ”perinteiseen” metsäteollisuuteen pohjautuvaan riskiprofiiliin.

Tornatorin rahoitusfunktioon kuuluu olennaisesti luotettavien asiakassuhteiden luominen ja ylläpito lainamarkkinoilla. Rahoituksen tehtävä on tukea jatkossakin yhtiön kasvustrategiaa, huolehtia likviditeetistä ja lainavelvoitteista sekä mahdollistaa hyvä, tasainen osingonmaksu omistajille. ■

Antero Pasanen

/ Metsänhoito- ja resurssipäällikkö

Kustannustehokasta, oikea-aikaista ja korkealaatuista metsänhoitoa

Tornatorin metsänhoitotyöt tehdään kustannustehokkaasti: nopea uudistaminen sekä oikea-aikainen taimikonhoito ovat tehokkuuden avaimia. Koneyrittäjille tarjotaan useammalle vuodelle jakautuvia urakointimääriä, mikä osaltaan alentaa metsänuudistamisen kustannuksia.

Taimikonhoitoon kehitetään parempia ja ketterämpiä koneita, jotka yleistynevät tämän vuosikymmenen kuluessa. Koneellistamisen haastetta lisää suomalaisen metsämaaston kivisyys ja mäkyisyys sekä vuodenaikojen vaihtelu.

Mielestäni keskeisin haaste lähivuosina on resurssien turvaaminen nykyisen työvoiman ikääntyessä. Yhtiön tavoitteena on tehdä metsänhoitotyöstä houkutteleva myös uusille, nuorille metsäalan osaajille. ■

Tapio Suutarla

/ Suunnittelu- ja kehitysjohtaja, varatoimitusjohtaja

Tornatorilla vahva tulevaisuus metsävarojen osalta

Tornatorin metsien puuston kasvu on nyt huipussaan kohtuullisen nuorista metsistä muodostuvan ikäluokkarakenteen ansiosta.

Nyt, kun uusi metsälaki astuu voimaan ja saadaan uudet valtakunnalliset metsänhoitosuosituksot, on hyvä pohtia metsän erilaisia käsittelytapoja ja uudistamiskriteereitä. Metsän uudistamisen oikeaan ajankohtaan tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota, jotta maan tuottokyky tulisi hyödynnettyä täysimääräisesti.

Oikeiden päätösten tekeminen edellyttää mahdollisimman ajan tasalla olevia metsävaratietoja. Siksi panostammekin toteutettujen toimenpiteiden ja puuston vuotuisen kasvun päivittämiseen sekä erilaisten suunnittelulaskelmien tekemiseen. ■

TILINPÄÄTÖS 2013 / YHTEENVETO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ 2013

Tornator Timberland -konserni raportoi tilinpäätöslukunsa kansainvälisen tilinpäätösstandardin (IFRS) mukaisesti. Tunnusluvut on laskettu ilman biologisten hyödykkeiden (=metsä) ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutosten vaikutusta tulokseen. Sama koskee vertailuvuoden lukuja.

Konsernin liikevaihto kasvoi 4,4 prosenttia vuonna 2013 ja oli 86,7 miljoonaa euroa (82,9). Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (=operatiivinen liikevoitto) oli 65,5 miljoonaa euroa (63,1). Tilikauden voitto ilman biologisten hyödykkeiden ja korkojohdannaisten käyvän arvon muutosta oli 31,7 miljoonaa euroa (35,4). Liikevoitto oli 75,6 prosenttia (76,1) liikevaihdosta ja tilikauden voitto 36,5 prosenttia (42,7). Sijoitetun pääoman tuotto oli 7,1 prosenttia (7,1) ja oman pääoman tuotto 7,0 prosenttia (8,3). Osinkotuotto oli 14,0 prosenttia (6,1).

Liikevaihdosta 76,3 miljoonaa euroa (73,4) eli 88,0 prosenttia muodostui hakkuuoikeuksien myynnistä. Tonttien ja metsäpalstojen myynneistä kertyi liikevaihtoa 9,3 miljoonaa euroa (9,2). Tilikauden muista tuotoista, 4,8 miljoonaa euroa (5,4), merkittävimmät erät olivat valtion maksamat suojelualuekorvaukset 2,6 miljoonaa euroa (3,1).

Eduskunnan ratifioima päätös Suomen yhtiöverokannan laskusta 2014 alkaen merkitsi huomattavia kirjanpidollisia vaikutuksia metsän käyvän arvon osalta. Alhaisemman verokannan johdosta metsän käyvän arvon laskennassa tulevaisuuden kassavirtoihin kohdistuu pienempi verorasite, ja näin ollen Tornatorin Suomen metsien käypä arvo kasvoi noin 54 miljoonaa euroa 31.12.2013. Veromuutos pienensi lisäksi metsäomaisuuteen kohdistuvia laskennallisia veroja yhteensä noin 20 miljoonaa euroa. Konsernin metsäomaisuuden uusi arvo tilinpäätöksessä oli noin 1088 miljoonaa euroa (1034) sisältäen puuston ja maapohjan. Luvussa on mukana hakkuiden sekä uusien metsähankintojen ja metsämaan myyntien vaikutus.

Pitkien markkinakorkojen kohoaminen näkyi Tornatorin korkosuojauksien käyvän arvon nousuna, positiivinen tuloskirjaus oli 17,1 miljoonaa euroa ennen laskennallisia veroja (-45,0). Yhtiön likviditeetti säilyi vahvana läpi vuoden. Yhtiöllä oli tilikauden lopussa lainaa yhteensä 497,5 miljoonaa euroa (463,6) ja tilikauden netto-rahoituskulut ilman käyvän arvon erien muutoksia olivat 23,4 miljoonaa euroa (16,3). Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2013 oli 43,0 prosenttia (40,1).

Yhtiö investoi teiden rakentamiseen, kunnostusojitukseen, IT-kehityshankkeisiin sekä lannoitukseen yhteensä noin 3,9 miljoonaa euroa (4,1). Tornator myös osti uusia metsämaita lähinnä Virossa yhteensä noin 7,0 miljoonalla eurolla (12,1).

Tilikaudella 2013 yhtiö maksoi omistajilleen osinkoa yhteensä 63 miljoonaa euroa (26). Tornatorin hallitus esitti päätettäväksi kevään 2014 yhtiökokouksessa, että yhtiö jakaa omistajilleen osinkoina 4,40 euroa per osake eli yhteensä 22 miljoonaa euroa.

Tornatorin palveluksessa oli tilikauden 2013 aikana keskimäärin 216 henkilöä (211). ■

TORNATORIN RAHOITUS VUOSINA 2009–2013

Rahoitus	2009	2010	2011	2012	2013
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat (M€)	0	0	0	250,0	250,0
Pitkäaikaiset pankkilainat (M€)	394,7	377,5	366,4	144,1	138,0
Pitkäaikainen debentuurilaina (M€)	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus (M€)	12,0	12,0	12,0	4,5	4,5
Lyhytaikaiset pankkilainat (M€)	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0
Kaikki lainat yhteensä (M€)	471,7	454,5	443,4	463,6	497,5
Nettorahoituskulut (M€)	17,5	17,9	18,2	61,3	6,3
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (M€)	17,0	15,8	16,5	16,3	23,4
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (% liikevaihdosta)	24,7	22,4	21,3	19,6	27,0
Lainarahoituksen kustannus keskimäärin (%)	3,6	3,5	3,7	3,5	5,1

Nettorahoituskulut

KONSERNI / TULOSLASKELMA

Konsernituloslaskelma (M€)	2009	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto	68,8	70,8	77,7	82,9	86,7
Liiketoiminnan muut tuotot	2,3	2,2	10,6	5,4	4,8
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-1,0	-1,2	-3,2	-1,8	0,6
Materiaalit ja palvelut	-5,5	-7,5	-7,5	-8,8	-11,4
Henkilöstökulut	-6,5	-7,2	-7,2	-7,8	-8,7
Poistot ja arvonalentumiset	-0,9	-1,0	-1,2	-1,4	-2,0
Liiketoiminnan muut kulut	-3,4	-3,6	-4,1	-5,5	-4,6
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	17,3	37,9	25,4	8,7	49,2
Liikevoitto	71,3	90,4	90,5	71,8	114,7
Rahoitustuotot	0,1	0,4	0,6	0,4	0,4
Rahoituskulut	-17,1	-16,3	-17,1	-16,7	-23,8
Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutos	-0,6	-2,1	-1,6	-45,0	17,1
Rahoituskulut (netto)	-17,5	-17,9	-18,2	-61,3	-6,3
Voitto ennen veroja	53,8	72,5	72,4	10,5	108,4
Tuloverot	-9,6	-9,8	-12,9	-11,4	-10,4
Laskennallisten verojen muutos	-4,5	-8,8	2,0	8,3	10,1
Tilikauden voitto	39,7	53,8	61,5	7,4	108,1

KONSERNI / TASE

Konsernitase (M€) 31.12.	2009	2010	2011	2012	2013
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet	0,7	0,7	1,1	0,5	4,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	69,9	72,1	75,5	80,0	78,8
Biologiset hyödykkeet	876,4	916,9	950,9	969,2	1 022,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	947,0	989,7	1 027,5	1 049,7	1 105,8
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	0,3	0,2	0,1	0,1	2,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,1	3,1	1,6	4,2	3,7
Muut rahoitusvarat	19,5	21,8	24,2	16,2	7,4
Rahavarat	21,6	20,3	7,4	34,8	30,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	44,5	45,4	33,3	55,3	43,8
Varat yhteensä	991,5	1 035,1	1 060,8	1 105,0	1 149,6
Oma pääoma ja velat					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					
Osakepääoma	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0
Muu oma pääoma	311,4	365,8	380,4	376,1	427,1
Oma pääoma yhteensä	361,4	415,8	430,4	426,1	477,1
Pitkäaikaiset velat					
Laskennalliset verovelat	115,9	129,5	117,4	115,0	107,7
Rahoitusvelat	454,7	442,5	431,4	457,8	453,0
Johdannaiset	17,3	0,9	44,0	65,7	45,3
Muut velat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Pitkäaikaiset velat yhteensä	587,9	573,0	592,7	638,4	606,1
Lyhytaikaiset velat					
Rahoitusvelat	12,0	12,0	12,0	4,5	44,5
Johdannaiset	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0
Ostovelat ja muut velat	30,2	34,3	25,7	32,1	21,8
Lyhytaikaiset velat yhteensä	42,2	46,3	37,7	40,5	66,3
Velat yhteensä	630,1	619,3	630,4	678,9	672,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	991,5	1 035,1	1 060,8	1 105,0	1 149,6

LASKELMA

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Konsernin oman pääoman muutokset (1000 €)	Liite	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Muunto-ero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voitto-varat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013	15	50 000,0	29 995,2	-6 935,2	-19 058,8	371 904,4	425 905,6
Laaja tulos:							
Tilikauden voitto						108 118,8	108 118,8
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):							
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18					-68,2	-68,2
Muuntoero	15, 27			88,4			88,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13, 27				-89,0		-89,0
Rahavirtojen suojaukset	10, 27				6 164,6		6 164,6
Kauden laaja tulos				88,4	6 075,6	108 050,6	114 214,6
Liiketoimet omistajien kanssa:							
Osingonjako	28					-63 000,0	-63 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-63 000,0	-63 000,0
Oma pääoma 31.12.2013		50 000,0	29 995,2	-6 846,8	-12 983,2	416 955,0	477 120,2

Konsernin oman pääoman muutokset (1000 €)	Liite	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Muunto-ero	Käyvän arvon rahasto	Kertyneet voitto-varat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2012	15	50 000,0	29 995,2	-5 631,7	-34 102,3	390 745,4	431 006,6
Uudistetun IAS 19:n takautuva soveltaminen						-150,2	-150,2
Oikaistu oma pääoma 1.1.2012		50 000,0	29 995,2	-5 631,7	-34 102,3	390 595,2	430 856,4
Laaja tulos:							
Tilikauden voitto						7 356,8	7 356,8
Muut laajan tuloksen erät (verojen jälkeen):							
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18					-47,6	-47,6
Muuntoero	15, 27			-1 303,5			-1 303,5
Myytavissä olevat rahoitusvarat	13, 27				278,9		278,9
Rahavirtojen suojaukset	10, 27				14 764,6		14 764,6
Kauden laaja tulos		0,0	0,0	-1 303,5	15 043,5	7 309,2	21 049,2
Liiketoimet omistajien kanssa:							
Osingonjako	28					-26 000,0	-26 000,0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0,0	0,0	0,0	0,0	-26 000,0	-26 000,0
Oma pääoma 31.12.2012		50 000,0	29 995,2	-6 935,2	-19 058,8	371 904,4	425 905,6

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Konsernin rahavirta (M€)	2009	2010	2011	2012	2013
Liiketoiminnan rahavirta					
Myynnistä saadut maksut	58,9	65,8	59,1	79,2	68,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustuotot	9,7	10,5	12,6	9,4	9,5
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	2,3	1,6	10,8	5,6	4,8
Maksut liiketoiminnan kuluista	-16,9	-17,4	-19,8	-22,4	-25,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	54,0	60,6	62,8	71,7	57,0
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-16,9	-16,1	-16,7	-20,0	-21,8
Saadut korot liiketoiminnasta	0,2	0,5	0,6	0,4	0,4
Maksetut välittömät verot	-9,1	-11,2	-13,4	-13,0	-10,5
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	28,2	33,8	33,3	39,2	25,0
Investointien rahavirta					
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	-4,9	-3,8	-12,8	-10,8	-6,2
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin, metsämaapohja	-0,6	-0,5	-1,6	-1,3	-0,8
Investoinnit muihin aineellisiin hyödykkeisiin	-2,9	-2,9	-4,3	-4,1	-3,9
Saamisten rahavirta	-4,5	-2,5	-2,5	8,5	8,7
Investointien rahavirta yhteensä	-12,9	-9,7	-21,2	-7,7	-2,2
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,0	0,0	0,5	395,5	0,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7,0	-12,1	-12,0	-366,0	-4,4
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,0	0,0	0,0	4,5	40,0
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	0,0	0,0	-12,1	0,0
Maksetut osingot	-5,0	-13,5	-13,5	-26,0	-63,0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-12,0	-25,6	-25,0	-4,1	-27,4
Rahavarojen muutos	3,3	-1,4	-12,9	27,4	-4,6
Rahavarat tilikauden alussa	18,4	21,6	20,3	7,4	34,8
Rahavarat tilikauden lopussa	21,6	20,3	7,4	34,8	30,3

TALOUDEN YHTEENVETO

TORNATOR TIMBERLAND -KONSERNI RAPORTOI
KANSAINVÄLISEN TILINPÄÄTÖSSTANDARDIN (IFRS) MUKAISESTI.

Talouden yhteenveto	2009	2010	2011	2012	2013
Liikevaihto (M€)	68,8	70,8	77,7	82,9	86,7
Liikevoitto (M€)	71,3	90,4	90,5	71,8	114,7
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (M€)	54,0	52,5	65,2	63,1	65,5
Liikevoitto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (% liikevaihdosta)	78,4	74,2	83,8	76,1	75,6
Tilikauden tulos (M€)	39,7	53,8	61,5	7,4	108,1
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia (M€)	27,3	27,3	35,7	35,4	31,7
Tilikauden tulos ilman käyvän arvon muutoksia (% liikevaihdosta)	39,6	38,6	45,9	42,7	36,5
Oma pääoma (M€)	361,4	415,8	430,4	426,1	477,1
Korolliset nettovelat (M€)	425,6	412,4	411,7	411,3	459,8
Taseen loppusumma (M€)	991,5	1 035,1	1 060,8	1 105,0	1 149,6
Sijoitetun pääoman tuotto ilman biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta (%)	6,5	6,2	7,4	7,1	7,1
Oman pääoman tuotto ilman käyvän arvon muutoksia (%)	7,5	6,8	8,6	8,3	7,0
Omavaraisuusaste (%)	37,6	41,8	41,9	40,1	43,0
Maksetut osingot (€/osake)	1,0	2,7	2,7	5,2	12,6
Osinkotuotto (%)	1,4	3,2	3,1	6,1	14,0
Henkilöstö keskimäärin (henkilöä)	201	193	197	211	216
Henkilöstökulut (% liikevaihdosta)	9,4	10,2	9,3	9,4	10,0
Investoinnit metsäomaisuus (M€)	5,5	4,2	14,3	12,1	7,0
Investoinnit muut (M€)	2,9	2,9	4,3	4,1	3,9
Hakkuu oikeuksien myynti (milj. m ³)	2,0	2,4	2,0	2,5	2,6
Hakkuumäärä (milj. m ³)	1,9	2,3	2,4	2,6	2,8
Metsäomaisuuden kirjanpitoarvo (M€)	564,8	567,5	577,1	587,9	592,7
Metsäomaisuuden käypä arvo (M€)	945,5	979,4	1 014,4	1 033,8	1 087,9
Maaomaisuuden bruttomyyntitulot (M€)	9,7	10,5	12,6	9,2	9,3
Rahoitus					
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat (M€)	0	0	0	250,0	250,0
Pitkäaikaiset pankkilainat (M€)	394,7	377,5	366,4	144,1	138,0
Pitkäaikainen debentuurilaina (M€)	65,0	65,0	65,0	65,0	65,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikainen osuus (M€)	12,0	12,0	12,0	4,5	4,5
Lyhytaikaiset pankkilainat	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0
Kaikki lainat yhteensä (M€)	471,7	454,5	443,4	463,6	497,5
Nettorahoituskulut (M€)	17,5	17,9	18,2	61,3	6,3
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (M€)	17,0	15,8	16,5	16,3	23,4
Nettorahoituskulut ilman käyvän arvon muutoksia (% liikevaihdosta)	24,7	22,4	21,3	19,6	27,0
Lainarahoituksen kustannus keskimäärin (%)	3,6	3,5	3,7	3,5	5,1

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

$$\text{Oman pääoman tuotto (\%)} = \frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

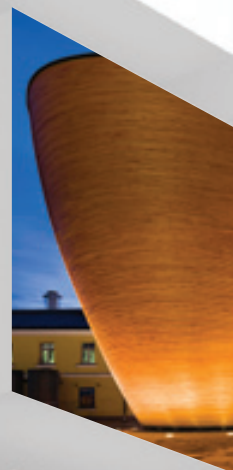
$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto (\%)} = \frac{\text{Liikevoitto} + \text{Korkotulot}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{Korottomat velat}} \times 100$$

$$\text{Osinkotuotto (\%)} = \frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$$

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{Saadut ennakot}} \times 100$$

METSÄOSAAMISEN UUSI AIKA.

Metsiemme tarjoamiin uusiutuviin luonnonvaroihin tullaan monilla aloilla nojautumaan yhä enemmän. Puulle kehitetään jatkuvasti uusia, erilaisia taloudellisia käyttömuotoja.

Puun energiakäytön ja puurakentamisen kasvu tuovat puun käyttöön sekä volyymia että lisäarvoa. Myös puun ekologiset ja terveysvaikutukset tunnetaan yhä paremmin, mikä lisää kuluttajien mielenkiintoa puurakentamiseen. Tutkimukset osoittavat puulla ja metsällä sekä puutalossa asumisella olevan merkittäviä, myönteisiä vaikutuksia ihmisen terveyteen ja mielialaan. Puun menekille ja metsien talouskäytön kasvattamiselle puurakentamisen kasvu on tervetullutta – ja tässä julkinen rakentaminen voisi toimia esimerkkinä ja veturina.

Vaikka esimerkiksi lääketeollisuudessa puukuidun käytön volyymit ovatkin vielä pieniä, korvataan tekstiiliteollisuudessa puukuidulla jo huomattavassa määrin keinokuituja ja puuvillaa: viskoosi on pehmeää, sen laatu on erittäin tasainen ja ympäristökuormitus verrattuna puuvillan hyvin pieni. Puukuidun avulla on mahdollista ratkaista väestönkasvun ja peltopinta-alan pienenemisen aiheuttamia ongelmia.

Liukosellusta valmistettava asetaatti on tekstiilejä korkealaatuisempi liukosellutuote. Siitä valmistetaan muun muassa haalistumattomia aurinkolasien kehyksiä. Hoitoaineiden, muotovaahtojen, hammastahnojen ja kynsilakkojen rakennetta saadaan aikaan liukosellusta tehdyllä asetaatilla. Erilaisia selluloosia käytetään esimerkiksi täyteaineina laihdutus tuotteissa ja runsaskuituisessa leivässä, emulgointiin, stabilointiin, sakeuttamiseen sekä hyytelöimiseen hedelmäkakuissa, pullotetuissa kastikkeissa, jäätelössä ja kermatuotteissa. Liukosellua käytetään myös lääkkeissä pinnoitteena ja täyteaineena.

Ksylitoli ja Benecolit tunnetaan, mutta puissa, sienissä ja marjoissa on monta muutakin ainetta, jotka saattavat estää kasvaimien syntyä tai vähentää verisuonisairauksien tai diabeteksen riskiä. Kuusen HMR-lignaani on tästä hyvä esimerkki. Tutkimusaineistoa on myös siitä, että luonto elvyttää ja helpottaa sekä henkistä että fyysistä toipumista.

Oma lukunsa puunkäytön tulevaisuudessa ovat älykkäät pakkaukset: lääkepakkaukset, jotka lähettävät lääkärille viestin, kun pilleri on otettu pakkauksesta tai ruokapakkaukset, jotka kertovat kuluttajalle, onko sisältö vielä syömäkelpoista. Älypaperi on silta perinteisten paperilehtien ja digitaalisen maailman välillä. Sanoma- tai aikakauslehteen voidaan tulevaisuudessa painaa alumiinipisteitä, jotka mobiililaitte tunnistaa ja ohjaa halutulle nettisivustolle, jonne voidaan tuottaa aiheesta lisätietoa, muun muassa videoita.

Kansallisen tutkimusstrategian (2006) tavoite on, että metsäklusterin arvo kaksinkertaistetaan vuoteen 2030 mennessä, ja että puolet tästä kasvusta tulee uusista tuotteista ja palveluista.

METSÄOSAAMISEN UUSI AIKA on täynnä mahdollisuuksia.

*Toimitus: Marsa Pihlaja / Annexus Oy ja Tornator Oyj
Ulkoasu ja taitto: Marsa Pihlaja / Annexus Oy
Kuvat: Henrik Lund, Annexus Oy, Tornator Oyj,
Vastavalo, Jussi Tiainen, Voglia
Kirjapaino: Lönnberg Painot Oy, Helsinki*

Tornator Oyj

Napinkuja 3 C
55100 Imatra
Puhelin 010 563 0000
Faksi 010 563 0050
www.tornator.fi